

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemaníkovovej a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a Eleny Krajčovičovej v právnej veci žalobcu: **M.**, nar. X., bytom L., právne zastúpeného advokátom Mgr. R., so sídlom S., proti žalovanému: **M.**, so sídlom N., IČO: X., právne zastúpený: A., so sídlom M., IČO: X., **o zaplatenie 3 422 293,04 eur (pôvodne 103 100 000 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 19Cb/161/2002, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. marca 2014 č. k. 19Cb/161/2002-1059, takto

r o z h o d o l :

Návrh na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. marca 2014 č. k. 19Cb/161/2002-1059 **p o t v r d z u j e**.

Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 16. decembra 2013 č. k. 19Cb/161/2002-858 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 3 422 293,04 eur s 11,4 % úrokom z omeškania ročne od 15. 09. 2002 do zaplattenia, žalobu o zaplattenie 25 % úroku z omeškania ročne zo sumy 3 422 293,04 eur od 01. 01. 1998 do 14. 09. 2002, 13,6 % úrok z omeškania ročne zo sumy 3 422 293,04 eur od 15. 09. 2002 do zaplattenia zamietol a vyslovil, že o trovách súdneho konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po vykonanom a doplnenom dokazovaní nebola zistená v kvalitatívnej a ani v kvantitatívnej rovine taká zmena skutkových a právnych okolností, pre ktorú by odpadla záväznosť vysloveného právneho názoru Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Ďalej uviedol, že nesporne bolo preukázané, že spoločnosť – právny predchodca žalobcu nenadobudla vlastnícke právo k nepeňažnému vkladu na vloženie, ktorého sa zaviazal žalovaný, preto tu nastúpila zákonná povinnosť zaplattenia hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti L. podľa Notárskej zápisnice N. spísanej dňa 16. decembra 1995, ktorou sa osvedčil priebeh MVZ tejto spoločnosti došlo k zvýšeniu základného imania, ktoré sa malo vykonať upísaním nových akcií vo výške 347 700 000 Sk. Žalovaný sa zaviazal vložiť ako nepeňažný vklad prevádzkovú budovu hotela Turiec postavenú na pozemku KN parc. č. X., zastavaná plocha o výmere 2173 m², parc. č. X. ostatná plocha, o výmere 3023 m², chata, súpisné číslo X., postavená na KN parc. č. X. (správne malo byť uvedené č. X.) v katastrálnom území M., pričom navrhnutá hodnota nepeňažného vkladu bola 103 100 000 Sk podľa ocenenia spoločnosti D. Ďalej bolo preukázané, že bol uskutočnený platným spôsobom jednostranný hmotnoprávny úkon zo strany žalovaného ako akcionára dňa 29. 04. 1996, a to vyhlásenie o upísaní a vložení nepeňažných vkladov do obchodnej spoločnosti L. Pri tomto jednostrannom hmotno-právnom úkone nebola zistená jeho neplatnosť a táto nebola konštatovaná ani pred dovolacím konaním a ani v rámci odvolacieho konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky. V tomto jednostrannom hmotnoprávnom úkone, vyhlásení o upísaní a vložení nepeňažných vkladov do obchodnej spoločnosti L. je jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom vyjadrená vôľa, že žalovaný upísal vklad vo výške 103 100 000 Sk a vloží popísaný nepeňažný vklad pozostávajúci z nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území M., pričom hodnota nehnuteľností

bola určená odborným ocenením D. v sume 103 154 867 Sk. Z vyhlásenia bolo ďalej zrejmé, že sa uskutočnilo na základe zakladateľskej zmluvy a uznesenia mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti L. zo dňa 16. 12. 1995. V zmysle obrany žalovaného preto nebolo zistené, že by sa malo jednať o neurčitý úkon a nebolo zistené ani to, že by mal charakter podmieneného právneho úkonu. Postupu zvýšenia základného imania spoločnosti L. zodpovedal aj zápis o zvýšení základného imania do obchodného registra, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27. 03. 1996. Poukázal na to, že pri aplikovaní zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je vždy potrebné vychádzať zo znenia hmotno-právnej úpravy, ktorá je platná a účinná k dátumu posudzovaného úkonu a preto nemohlo byť prihlíadané k ust. § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. K námietke žalovaného týkajúcej sa platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky súd prvého stupňa uviedol, že táto je platná, zmenou aktívne legitimovaného účastníka konania nedošlo k zmene obsahu záväzku, keď obsahom postúpenej pohľadávky je peňažná pohľadávka spočívajúca v zaplatení hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch a aj uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 26. júna 2008 naďalej sa jedná o peňažnú pohľadávku. V časti uplatneného 25 % úroku z omeškania ročne z uvedenej sumy od 01. 01. 1998 do zaplatenia žalobcom krajský súd poukázal na to, že žalobca vymedzil príslušenstvo podľa Čl. 8 bodu 6/ Stanov spoločnosti L., v zmysle ktorého akcionár, ktorý si nesplní včas svoju povinnosť splatiť menovitú hodnotu akcií alebo ich časť je povinný uhradiť spoločnosti úroky z omeškania vo výške 25 % ročnej úrokovej sadzby, a to odo dňa splatnosti až do zaplatenia. Ako uviedol súd prvého stupňa vzhľadom na charakter sporu a znenie Čl. 8 bodu 6/ Stanov nemožno na príslušenstvo žalobcu aplikovať dotknutý článok, keďže pohľadávka žalobcu sa týkala zaplatenia hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch. Čl. 8 bodu 6/ stanov dotknutej spoločnosti dopadá preto na inú právnu situáciu než, ktorá bola predmetom sporu, a to zaplatenie hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch, z ktorého titulu preto nemohlo byť prihlíadané na výšku úroku z omeškania 25 % ročne. Taktiež sa krajský súd zaoberal začiatkom omeškania žalovaného, pri ktorom vychádzal z vysloveného názoru odvolacieho a dovolacieho súdu v jednotlivých rozhodnutiach, podľa ktorých žalobca mohol svoje právo na peňažné plnenie realizovať žalobou, a to najskôr od momentu vloženia nepeňažného vkladu žalovaným do spoločnosti T. 20., resp. 29. septembra 1999. Z tohto dátumu vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky, že ak bola žaloba podaná dňa 21. 05. 2002 tak nárok žalobcu nemohol byť premlčaný. Aj z tohto záveru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd dospel k záveru, že žalovaný nemohol byť v omeškaní od 01. 01. 1998 tak ako to tvrdil žalobca v podanej žalobe. Krajský súd ďalej uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn.

1MOboV/15/2009 poukázal na vecno-právne účinky vkladu v zmysle ust. § 60 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného v rozhodnom období, ktorý je analogicky aplikovateľný na daný právny vzťah, preto ak tieto nastali povolením vkladu dňa 29. 09. 1999 pod sp. zn. V. za konštatovania uvedenej lehoty nepremlčania pohľadávky žalobcu tak následné stanovenie dátumu 29. 09.1999, od ktorého najskôr žalobca mohol uplatniť svoje právo na súde súčasne neznamená omeškanie žalovaného. Vzhľadom k uvedenému a z titulu len podpornej aplikácie ust. § 59 Obchodného zákonníka (úpravy účinnej od 01. 02. 1998) bolo podľa názoru krajského súdu potrebné pri uplatnenom príslušenstve, a to úroku z omeškania aplikovať ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to v znení k dátumu vzniku omeškania žalovaného, ku ktorému mohlo dôjsť až doručením kvalifikovanej výzvy na plnenie. Takouto kvalifikovanou výzvou podľa krajského súdu bola žaloba, ktorá bola žalovanému doručená podľa doručky na č. 1. 266 spisu dňa 13. 09. 2002. Preto dňom splatnosti pohľadávky žalobcu za primeranej aplikácie § 563 Občianskeho zákonníka, ktoré hmotné právo je subsidiárne aplikovateľné cez ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka bol deň nasledujúci po doručení žaloby, to znamená 14. 09. 2002 a dňom 15. 09. 2002 nastalo omeškanie žalovaného. Od 15. 09. 2002 mohol žalobca uplatniť úrok z omeškania, ktorý k dátumu omeškania bol cez primeranú aplikáciu ust. § 502 Obchodného zákonníka známy krajskému súdu z jeho rozhodovacej činnosti v zmysle ust. § 121 O. s. p., a to 10,4 % ročne +1 % = 11,4 % ročne. Žalobe žalobcu v časti príslušenstva bolo preto vyhovené vo výške 11,4 % úroku z omeškania ročne zo sumy 3 422 293,04 eur od 15. 09. 2002 do zaplatenia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalovaný, navrhol rozsudok Krajského súdu v Žiline podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušiť a s použitím ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne, v súlade s ust. § 220 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že žalobu zamietne a žalobcu zaviazne k úhrade trov konania.

Žalovaný v odvolaní namieta závery uznesenia NS SR č. k. 1MObo V/15/2009 zo dňa 29. 04. 2010, že v prípade M. neboli splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania. Uvedený nemal a nepreukázal status osoby dotknutej rozhodnutím súdu. Poukázal na to, že úkonom, ktorým postupník M. písomným prejavom splnomocnil správkyniu konkurznej podstaty ako postupcu k zastupovaniu v predmetnej veci realizoval svoje práva a nebolo mu postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom.

Žalovaný poukázal ďalej na zmenené skutkové okolnosti, ktorými sa súd nezaoberal a to, že vyvíjal maximálnu snahu na ochranu svojho majetku, keď na mimoriadnom valnom zhromaždení L. zo dňa 29. 06. 1999 sa dožadoval zníženia základného imania v L. z dôvodu, že žalovaný zistil, že ostatní akcionári nevložíli svoje nepeňažné vklady, naopak zaťažili či odstránili vlastné nepeňažné vklady, ktoré mali vložiť. Uviedol, že skutočnosti a dôkazy, ktoré sú základom odvolacích dôvodov žalovaného osvedčujú, že žiadny z ostatných akcionárov nevlozil upísané nepeňažné vklady, L., príp. odstránili majetok, ktorý mal byť predmetom vkladu.

Žalovaný namieta tiež nesprávne právne posúdenie veci, a to posúdenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 26. 06. 2008 medzi správkynou konkurznej podstaty úpadcu a žalobcom M. ako postupníkom. Zdôraznil, že sa mu zhoršilo právne postavenie dlžníka, pretože ak by pohľadávku žalovaný plnil, plnil by ju sám sebe do spoločnosti L., teda tam, kde mal mať majetkovú účasť zodpovedajúcu sume 103 100 000 Sk a ak by ju mal plniť žalobcovi jeho postavenie by sa výrazne zhoršilo. Ďalej namietal, že nie je možné postúpiť pohľadávku medzi spriaznenými osobami a osobou, ktorá je spriaznená s úpadcom. Žalobca M., ako majoritný spoločník spoločnosti L., je ekonomicky a personálne prepojený s úpadcom L., a to vstupom spoločnosti L. do spoločnosti úpadcu L. s vkladom 103 100 000 Sk. Poukázal na to, že v odôvodnení rozhodnutia sa dovolací súd sp. zn. 1ObdoV/25/2011 zo dňa 29. 11. 2012 prejudiciálne nezaoberal ani nevyporiadal otázkou neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky v rozsahu apelačnej námietky žalovaného v súvislosti s aplikáciou ust. § 525, ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

Žalovaný namieta aj nesprávne právne posúdenie veci vychádzajúce z právnej aplikácie ust. § 59 ods. 2 Obchodného zákonníka, keď žalovaný je toho názoru, že odvolací ani dovolací súd v tejto otázke nevyslovil záväzný právny názor, iba sa problematike rámcovo dotkol. Žalovaný vychádza z názoru, že aplikáciou ust. § 59 ods. 2 Obchodného zákonníka tak ako ho aplikoval NS SR v rozhodnutí o odvolaní sp. zn. 2Obo/7/2013 sa jedná o retroaktivitu v rozsahu uvedeného právneho posúdenia veci. Žalovaný má za to, že v konaní pred súdom prvého stupňa došlo na základe vykonaného dokazovania k takej zmene skutkového stavu oproti stavu veci, z ktorého vychádzali súdy vyšších stupňov pri vyslovení svojho právneho názoru, že právny názor súdov vyšších stupňov už popri novom skutkovom stave neobstojí.

Žalovaný podal v súlade s ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. návrh na polozenie prejudiciálnych otázok súdnu dvoru Európskej únie: 1/ Má sa článok 31 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2012/30/EÚ z 25. 10. 2012 vykladať tak, že márnym uplynutím lehoty piatich rokov v zmysle tohto článku zanikajú práva a povinnosti akcionára v súvislosti s rozhodnutím zvýšiť upísané základné imanie ? 2/ Je možné v súvislosti s článkom 31 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2012/30/EÚ zo dňa 25. 10. 2012 domáhať sa žalobou na príslušnom súde členského štátu Európskej únie o peňažné alebo nepeňažné plnenie v súvislosti s rozhodnutím zvýšiť základné imanie nepeňažným vkladom po uplynutí piatich rokov od rozhodnutia zvýšiť upísané základné imanie ? 3/ Je možné vnútroštátnym predpisom predĺžiť túto lehotu uvedenú v článku 31 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a rady 2012/30/EÚ zo dňa 25. 10. 2012 vo vzťahu k právu domáhať sa podľa právneho poriadku členského štátu EÚ nepeňažného alebo peňažného plnenia z dôvodu rozhodnutia zvýšiť upísané základné imanie nepeňažným vkladom ?

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalobca v časti, ktorým súd zamietol žalobu o zaplatenie 25 % úroku z omeškania ročne zo sumy 3 422 293,04 eur od 01. 01. 1998 do 14. 09. 2002 a 13,6 % úroku z omeškania ročne zo sumy 3 422 293,04 eur od 15. 09. 2002 do zaplatenia (zamietnutej časti úrokov z omeškania). Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa tak, že prizná žalobcovi 25 % úrok z omeškania zo sumy 3 422 293,04 eur od 29. 12. 1999 do 14. 09. 2002 a 13,6 % úrok z omeškania zo sumy 3 422 293,04 eur od 15. 09. 2002 do zaplatenia sumy 3 422 293,04 eur.

Podľa názoru žalobcu zaplatenie hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch je iba variácia povinnosti splatiť menovitú hodnotu upísaných akcií upisovateľa ako to predpokladá § 177 ods. 2 Obchodného zákonníka. Z hľadiska dikcie § 177 ods. 2 Obchodného zákonníka účinnej v čase 29. 09. 1999 je predsa jedno, či upisovateľ porušil svoju povinnosť previesť nepeňažný vklad alebo peňažný vklad alebo má povinnosť nahradiť hodnotu neprevedeného nepeňažného vkladu v peniazoch, ide stále o povinnosť splatiť menovitú hodnotu upísaných akcií. Z tohto dôvodu sa domáha aj alternatívne úroku z omeškania vo výške 16,40 % + 1 %, t. j. 17,4 % p. a. z istiny žalovanej sumy odo dňa 29. 12. 1999 do zaplatenia.

Navrhovateľ nesúhlasí ani s právnym vyhodnotením prvostupňového súdu týkajúceho sa určenia momentu splatnosti záväzku. Podľa odvolateľa § 59 ods. 2 posledná veta Obchodného zákonníka účinná po novele č. 11/1998 Z. z. ukladal lehotu na dobrovoľné splnenie si povinnosti, a to lehotu 90 dní odo dňa, keď sa stal prevod nepeňažného vkladu nemožným, t. j. 90 dní od 29. 09. 1999, a to aj s prihliadnutím na rozhodnutia dovolacieho súdu v tomto konaní. Dovolací súd vo svojom zdôvodnení určil splatnosť nároku žalobcu voči žalovanému vo vzťahu k premlčaniu nároku, čím ho určil aj vo vzťahu k nárokom žalobcu z omeškania žalovaného. Ak dovolací súd vyslovil aká právna úprava je aplikovateľná (úprava § 59 ods. 2 Obchodného zákonníka po novele č. 11/1998 Z. z.), a to z dôvodu, že zákonodarca v prechodných a záverečných ustanoveniach novely č. 11/1998 Z. z. neupravil žiadnym spôsobom aplikovateľnosť novely na existujúce právne vzťahy a teda aplikácia dotknutej novely vychádza z princípu nepriamej retroaktivity, keď sa táto aplikuje na už vzniknuté právne vzťahy momentom jej účinnosti (01. 02. 1998), avšak vznik týchto vzťahov ako aj už vzniknuté nároky sa správajú dovtedajšou právnou úpravou tak to mal prvostupňový súd rešpektovať ako záväzné rozhodnutie pre svoje rozhodovanie a mal vychádzať pri posúdení výšky úroku z omeškania so splatnosti požadovaného nároku v zmysle § 59 ods. 2 posledná veta Obchodného zákonníka v znení novely č. 11/1998 Z. z., t. j. splatnosti určenej ako 90 dní od momentu, keď sa upísanie nepeňažného vkladu stalo nemožným. Prvostupňový súd nesprávne aplikoval právnou úpravu ust. § 59 ods. 2 Obchodného zákonníka po novele č. 500/2001 Z. z. („Spoločnosť vyzve písomne spoločníka, aby zaplatil hodnotu nepeňažného vkladu, ku ktorému spoločnosť nenadobudla právo, a spoločník je povinný splniť túto povinnosť do 90 dní odo dňa doručenia výzvy“), keď právny nárok na zaplatenie vznikol a stal sa splatným v zmysle § 59 ods. 2 posledná veta Obchodného zákonníka v znení novely č. 11/1998 Z. z.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhuje potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa z jeho správnych dôvodov. Poukázal na to, že nie je rozhodujúce v konaní aké pohľadky viedli žalovaného v jeho konaní pri tvrdenej ochrane jeho majetku, ak postup žalovaného bol protiprávny a jeho dôsledkom bol vznik nároku na peňažné plnenie, ktoré je predmetom tohto konania. Taktiež poukázal na to, že peňažná pohľadávka je definovaná jej výškou, splatnosťou a prípadne príslušenstvom a k zmene týchto vlastností pohľadávky nedošlo. K návrhu na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnych otázok európskemu súdu uviedol, že smernica ES alebo EÚ a jej interpretácia nemá žiadnu relevanciu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý vznikol dávno pred vstupom SR do EÚ.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 16. 12. 2013 č. k. 19Cb/161/2002-858 nevyhovel žiadosti J., správkynke konkurznej podstaty úpadcu L. o vrátenie súdneho poplatku vo výške 66 387 eur za podané dovolanie.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že J. bola za správkyniu konkurznej podstaty úpadcu L. ustanovená podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Poukázal na stanovisko obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zjednotenie výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov z 23. novembra 2010 sp. zn. Obpj 1/2010, podľa ktorého správca konkurznej podstaty ustanovený do funkcie podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov nie je oslobodený od poplatku v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Ďalej uviedol v súlade s uvedeným stanoviskom, že zákonom č. 621/2005 Z. z. bolo s účinnosťou od 01. januára 2006 zmenené a doplnené znenie § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorého od poplatku je oslobodený správca podľa osobitného predpisu (3f). Poznámka 3f) pod čiarou uvádza zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poplatkový zákon nešpecifikoval, o ktorého správcu ide. Práve poznámkou pod čiarou, ako nenormatívnej proklamatívnej časti právneho predpisu, zákon č. 621/2005 Z. z. informoval pre potrebu aplikácie právneho predpisu v praxi, ktorý osobitný predpis mal na mysli zákonodarca. Z uvedeného, z dikcie ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. a s poukazom na poznámku 3f) sa dané oslobodenie od poplatku vzťahuje len na správcu ustanoveného podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. K námietke správkynke s poukazom na rozhodnutie 1MOboV/16/2007 uviedol, že predmetné stanovisko sa týmto rozhodnutím zaoberalo a konštatovalo, že zákon č. 7/2005 Z. z. nezrušil zákon č. 328/1991 Zb. Podľa ust. § 206 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. konkurzy a vyrovnania vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov zákonom č. 328/1991 Zb., svedčí o tom poznámka pod čiarou 3g/ - zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie pôvodný žalobca, navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a vyhovieť žiadosti na vrátenie súdneho poplatku. Poukázal na to, že poplatková povinnosť na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie mu vznikla až podaním dovolania dňa 27. 04. 2011, t. j. po novele č. 621/2005 Z. z. s účinnosťou od 01. januára 2006, podľa ktorej v zmysle § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. je od poplatku oslobodený správca podľa osobitného predpisu. Ďalej žalobca opätovne poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MOBdoV/16/2007.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) po zistení, že odvolanie proti napadnutému rozsudku súdu prvého stupňa podal včas žalovaný najskôr skúmal, či je dôvodný návrh žalovaného na prerušenie odvolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Žalovaný v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad článku 31 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a rady 2012/30/EÚ zo dňa 25. 10. 2012 a predložil prejudiciálne otázky, ktoré sú uvedené vyššie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že konanie pred Súdny dvorom EÚ o predbežnej otázke má povahu osobitného, nesporového a medzitýmneho konania, v ktorom Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože Súdny dvor EÚ v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie

rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny.

Vyriešenie právnych otázok nastolených odvolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nie sú interpretované právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa odvolateľ domáhal. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, preto návrh na prerušenie konania zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec v rozsahu podľa ustanovenia § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní napadnutého rozsudku v medziach dôvodov uvedených v odvolaní dospel k záveru, že odvolanie žalovaného a žalobcu nie je dôvodné.

Najvyšší súd v predmetom konaní na základe odvolania žalovaného, ktorý podal odvolanie vo veci samej preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania žalovaného vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O. s. p. nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré podľa najvyššieho súdu vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Najvyšší súd mal z predloženého spisového materiálu za preukázané, že skutkový stav bol súdom prvého stupňa náležite zistený a správne právne posúdený.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia vo veci samej odvolací súd uvádza, že predmetom odvolacieho konania je zaplatenie 103 100 000 Sk (3 422 293,04 eur) ako hodnoty nepeňažného vkladu žalovaného, ku ktorému žalobca nenadobudol vlastnícke právo s poukazom na ust. § 202 ods. 4 Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“) platného v čase zvýšenia základného imania a ust. § 59 ods. 5 Obchodného zákonníka v znení platnom tak isto v čase zvýšenia základného imania. Z doteraz vykonaného

dokazovania nesporne bolo preukázané, že rozhodnutím valného zhromaždenia zo dňa 16. 12. 1995 bolo schválené zvýšenie základného imania ako aj zmena stanov spoločnosti – L., ktoré bolo vykonané upísaním nových akcií. Žalovaný ako vkladateľ sa zaviazal vložiť do tejto spoločnosti nepeňažný vklad, prevádzkovú budovu hotela Turiec postavenú na pozemku parc. KN č. X., pozemok parc. KN č. X. – zastavaná plocha vo výmere 2173 m², pozemok parc. KN č. X. – ostatné plochy vo výmere 3023 m², chatu č. súp. X. postavenú na pozemku parc. KN č. X., všetky zapísané v katastrálnom území M., vedenom na liste vlastníctva X., ktorého hodnota bola ocenená sumou 103 100 000 Sk (3 422 293,04 eur). Vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobúda spoločnosť vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe vyhlásenia vkladateľa - § 60 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného v rozhodnom období. K účinnému prevodu vlastníckeho práva k nepeňažnému vkladu žalovaného ako akcionára na pôvodného žalobcu nedošlo. V spornom prípade nenastali vecno-právne účinky jednostranného právneho úkonu zo dňa 29. 04. 1996, a to vyhlásenie vkladateľa o vložení nepeňažného vkladu do spoločnosti, t. j. nedošlo k splneniu povinnosti vložiť vklad do spoločnosti. Žalovaný vložil identické nehnuteľnosti dňa 20. 09. 1999 do spoločnosti T., ktorý vklad bol povolený dňa 29. 09. 1999 pod č. V.. Žalovaný tým, že vložil nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti T. a previedol vlastnícke práva na túto právnickú osobu spôsobil, že súčasne sa stalo nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu objektívne nemožným a už sa úspešne nemohol domáhať vkladu súdnou cestou, ale týmto okamihom mu však vznikol nárok na zaplatenie neprevedenej hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch. Identický právny názor uviedol dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 1 MObdov/15/2009 a sp. zn. 1Obdov/25/2011 v tomto konaní. Od vysloveného právneho názoru nebolo potrebné sa odchýliť ani po zrušení a vrátení rozhodnutia súdu prvého stupňa v ďalšom konaní, nakoľko neboli zistené iné a ďalšie skutočnosti, ktoré by mali vplyv na prezentovaný názor odvolacieho súdu a dovolacích rozhodnutí v tomto konaní. V odvolaní žalovaným uvádzané skutočnosti (v bode II. odvolania) nie sú rozhodujúce na zmenu právneho posúdenia veci a žalovaný na ne v priebehu konania poukazoval.

Žalovaný ďalej nesúhlasí so závermi uznesenia NS SR sp. zn. 1MObdov/15/2009 zo dňa 29. 04. 2010 a namieta, že neboli splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania (v bode I. odvolania). Odvolací súd poukazuje na to, že v tejto veci Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (v konaní sp. zn. 1MObdov/15/2009), konštatoval, že podnet adresovaný generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky bol v zmysle citovaného

ustanovenia zákona uskutočnený fyzickou osobou – M., ktorý preukázal status osoby dotknutej rozhodnutím súdu. Krajský súd, ako súd prvého stupňa, v ďalšom konaní skúmal platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 26. júna 2008 uzavretej medzi žalobcom ako postupníkom a postupcom J., správkynou konkurznej podstaty úpadcu L. v konkurze, so sídlom v M. a dospel k záveru, že táto je platnou zmluvou. V odôvodnení rozhodnutia dostatočne, jasne a zrozumiteľne odôvodnil na strane 15, 16 až 17 rozhodnutia z akých dôvodov túto považuje za platne uzavretú a odvolací súd sa s dôvodmi súdu prvého stupňa stotožnil. Odvolací súd navyše poukazuje aj na to, že v danom prípade neboli splnené podmienky uplatnenia ust. § 89 zákona 7/2005 Z. z., na ktorý žalovaný v odvolaní poukazuje, nakoľko nejde o spriaznené osoby v postavení tak ako to prezentuje toto ustanovenie zákona.

K námietke žalovaného o zhoršení postavenia žalovaného ako dlžníka odvolací súd dodáva, že ako vyplýva z ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka z postúpenia sú vylúčené len tie pohľadávky, ktoré sú späté s osobou pôvodného veriteľa do takej miery, že ich plnenie je nemožné úplne alebo je nemožné bez toho, aby došlo k zmene ich obsahu. Peňažná pohľadávka voči dlžníkovi však nie je spojená s osobou pôvodného veriteľa, keďže jej obsahom je povinnosť dlžníka plniť svoj záväzok v peniazoch a právo veriteľa požadovať peňažné plnenie. Postúpením peňažnej pohľadávky sa preto postavenie dlžníka nezhoršilo a zmena veriteľa peňažnej pohľadávky nemá vplyv na jej obsah.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalobca v časti, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie 25 % úroku z omeškania ročne zo sumy 3 422 293,04 eur od 01. 01. 1998 do 14. 09. 2002 a 13,6 % úroku z omeškania ročne zo sumy 3 422 293,04 eur od 15. 09. 2002 do zaplatenia.

Odvolací súd sa s rozhodnutím a odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa aj v tejto napadnutej časti rozsudku stotožňuje. Odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodujúcim okamžikom, kedy vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi hodnotu nepeňažného vkladu vloženú do spoločnosti bolo povolenie vkladu identických nehnuteľností, ktoré mal vložiť do spoločnosti L., a ktoré vložil do spoločnosti T. dňa 29. 09. 1999 pod č. V. Tento rozhodujúci moment bol zistený a konštatovaný aj v rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 1MOboV/15/2009 a 1ObdoV/25/2011. Od tohoto momentu potom súd prvého stupňa skúmal kedy nastalo omeškanie žalovaného so splatením hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch a akou právnou úpravou je v tomto zistení viazaný. Správne dospel k záveru, že

právna úprava omeškania so splatením nepeňažného vkladu v peniazoch účinná k tomuto momentu nebola špeciálne upravená na situáciu, keď právna úprava vkladu nehnuteľnosti a následky nesplnenia tejto povinnosti podliehajú právnej úprave účinnej do 31. 01. 1998 a situáciu nenadobudnutia vlastníckeho práva k vloženým nehnuteľnostiam táto právna úprava neupravuje. Správne preto súd prvého stupňa aplikoval ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s ust. § 502 Obchodného zákonníka pre určenie výšky sadzby úroku z omeškania a deň splatnosti pohľadávky žalobcu za primeranej aplikácie § 563 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka. Z tohoto dôvodu nebolo možné na nárok žalobcu na úrok z omeškania použiť žalobcom preferované ust. § 59 ods. 2 Obchodného zákonníka po novele č. 11/1998 Z. z.

S poukazom na to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. potvrdil.

V odvolacom konaní nebol úspešný ani žalobca ani žalovaný, ktorí obidvaja podali odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, preto odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. rozhodol, že žiadnemu z účastníkov nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania na základe úspechu v odvolacom konaní.

Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 16. 12. 2013 č. k. 19Cb/161/2002-858 súd žiadosti J., správkyne konkurznej podstaty úpadcu L., o vrátenie súdneho poplatku vo výške 66 387 eur za podané dovolanie nevyhovel. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že J. bola za správkyňu konkurznej podstaty úpadcu L., ustanovená podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Krajský súd mal za to, že poplatková povinnosť za podané dovolanie vo výške 66 387 eur vyrúbená v súlade § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. bola J., správkyňu konkurznej podstaty úpadcu L., uložená výzvou Krajského súdu v Žiline č. k. 19Cb/161/2002-738 zo dňa 13. júna 2011 dôvodne. Poukázal aj na stanovisko obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zjednotenie výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov z 23. novembra 2010 sp. zn. Obpj 1/2010, podľa ktorého správca konkurznej podstaty ustanovený do funkcie podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov nie je oslobodený od poplatku v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie pôvodný žalobca, navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a rozhodnúť o vrátení súdneho poplatku za podané dovolanie.

V odvolaní uviedol, že § 4 ods. 2 písm. m/ bol do zákona č. 71/1992 Zb. zahrnutý novelou č. 621/2005 Z. z. s účinnosťou od 01. januára 2006 a poplatkový úkon za predmetné dovolanie v tomto konaní vznikol až podaním dovolania (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb.), t. j. dňa 27. 04. 2011. Podľa odvolateľa to znamená, že správca konkurznej podstaty je v tomto prípade od zaplataenia súdneho poplatku za podanie dovolania ex lege oslobodený. Opätovne poukázal na rozhodnutie sp. zn. 1MObdoV/16/2007, kde NS SR podrobne odôvodnil skutočnosť, že je správca konkurznej podstaty od zaplataenia predmetného súdneho poplatku za dovolanie oslobodený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal napadnuté uznesenie podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a preskúmal podľa ust. § 214 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa ust. § 2 ods. 1 písm. a/ cit. zák. poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok za návrh.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, kedy sa poplatok za návrh stáva splatným (§ 5 ods. 1 písm. a/ a § 8 ods. 1 cit. zák. v znení platnom k vzniku poplatkovej povinnosti).

V zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. m/ cit. zák. je od poplatku oslobodený správca podľa osobitného predpisu, 3f).

Poznámka pod čiarou 3f) je zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa ust. § 206 ods. 1 ZoKR (zákon o konkurze a reštrukturalizácii) konkurzy a vyrovnania vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie uznesenia, ktorým súd prvého stupňa nevyhovovel žiadosti o vrátenie súdneho poplatku za podané dovolanie.

Právnym zástupcom žalobcu (pôvodného) uvedené ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. upravuje osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, avšak v danej veci ho nemožno aplikovať na osobu správcu konkurznej podstaty, pretože oslobodený od súdnych poplatkov je iba správca konkurznej podstaty vykonávajúci konkurznú činnosť v konaniach upravených podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii účinného od 01. 07. 2005. Ako vyplýva zo spoločných, prechodných a záverečných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii právne vzťahy súvisiace s konkurzom, ktorý bol vyhlásený podľa predchádzajúceho zákona sa spravujú týmto zákonom. Keďže v danom prípade sa konkurz začal pred dňom 29. 06. 2005, kedy bol vyhlásený konkurz a súčasne pôvodný žalobca bol do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovený uznesením zo dňa 29. 06. 2005, t. j. počas účinnosti zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní všetky právne vzťahy sa spravujú podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom v čase začatia konkurzu a správca konkurznej podstaty ustanovený do funkcie podľa tohto zákona nie je oslobodený od súdnych poplatkov podľa ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1991 Zb.

Podľa dôvodovej správy k návrhu zákona č. 621/2005 Z. z., ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 71/1992 Zb. predkladateľ návrhu, t. j. Ministerstvo financií SR považovalo za nutné oslobodiť správcu od platenia súdnych poplatkov z dôvodu, že pred vyhlásením konkurzu dochádzalo k protiprávnym prevodom majetku z majetkovej podstaty dlžníka, pričom správca bol povinný takýto majetok vymáhať späť, avšak pre „vytunelovanie“ spoločnosti a tým následnej nemajetnosti dlžníka nemal správca dostatočné peňažné prostriedky na zaplatenie súdnych poplatkov. Nakoľko zákon č. 7/2005 Z. z. upravil nové,

resp. spresnil doterajšie skutkové podstaty odporovateľných právnych úkonov bolo potrebné správcom umožniť iniciovať súdne vymáhanie majetku späť do konkurznej podstaty.

Z uvedenej dôvodovej správy nevyplýva, že by sa oslobodenie od platenia súdnych poplatkov malo vzťahovať aj na správcov ustanovených do funkcie podľa zákona č. 328/1991 Zb. Naopak cieľom zákonodarcu bolo umožniť správcom začatie konaní o určenie neúčinnosti právnych úkonov v zmysle zákona č. 7/2005 Z. z.

Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že pôvodný žalobca nie je osobne oslobodený podľa ust. § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb., preto uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 26. februára 2015

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Ingrid Habánová